

I

(Leģislatīvi akti)

DIREKTĪVAS

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA 2011/51/ES

(2011. gada 11. maijs),

ar ko groza Padomes Direktīvu 2003/109/EK, iekļaujot tās darbības jomā starptautiskās aizsardzības saņēmējus

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 79. panta 2. punkta a) un b) apakšpunktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru ⁽¹⁾,

tā kā:

(1) Padomes Direktīva 2003/109/EK (2003. gada 25. novembris) par to trešo valstu pilsoņu statusu, kuri ir kādas dalībvalsts pastāvīgie iedzīvotāji ⁽²⁾, nav piemērojama attiecībā uz starptautiskās aizsardzības saņēmējiem, kā noteikts Padomes Direktīvā 2004/83/EK (2004. gada 29. aprīlis) par obligātajiem standartiem, lai kvalificētu trešo valstu valstspiederīgos vai bezvalstniekus kā bēgļus vai kā personas, kam citādi nepieciešama starptautiska aizsardzība, šādu personu statusu un piešķirtās aizsardzības saturu ⁽³⁾.

(2) Iespēja iegūt pastāvīgā iedzīvotāja statusu dalībvalstī pēc noteikta laika ir svarīgs elements starptautiskās aizsardzības saņēmēju pilnīgai integrācijai pastāvīgās dzīvesvietas dalībvalstī.

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta 2010. gada 14. decembra nostāja (Oficiālajā Vēstnesī vēl nav publicēta) un Padomes 2011. gada 11. aprīļa lēmums.

⁽²⁾ OV L 16, 23.1.2004., 44. lpp.

⁽³⁾ OV L 304, 30.9.2004., 2. lpp.

(3) Tāpat arī pastāvīgā iedzīvotāja statuss starptautiskās aizsardzības saņēmējiem ir svarīgs elements, lai sekmētu ekonomisko un sociālo kohēziju, kas saskaņā ar Līgumu par Eiropas Savienības darbību ir Savienības pamatmērķis.

(4) Tādēļ starptautiskās aizsardzības saņēmējiem būtu jānodrošina iespēja iegūt pastāvīgā iedzīvotāja statusu dalībvalstī, kas tām piešķirusi starptautisko aizsardzību, ar tādiem pašiem nosacījumiem kā citiem trešo valstu pilsoņiem.

(5) Ņemot vērā starptautiskās aizsardzības saņēmēju tiesības dzīvot citās dalībvalstīs, kas nav dalībvalsts, kura ir piešķirusi starptautisko aizsardzību, ir jānodrošina, ka minētās citas dalībvalstis saņem informāciju par to, kādēļ attiecīgajai personai ir piešķirta aizsardzība, lai tās varētu izpildīt savu pienākumu attiecībā uz neizraidīšanas principu.

(6) Starptautiskās aizsardzības saņēmējiem, kas ir pastāvīgie iedzīvotāji, ievērojot konkrētus nosacījumus, vajadzētu būt tiesībām uz tādu pašu attieksmi, kādu saņem dzīvesvietas dalībvalsts pilsoņi attiecībā uz plašu ekonomisko un sociālo jautājumu klāstu, tā lai pastāvīgā iedzīvotāja statuss būtu īsts instruments pastāvīgo iedzīvotāju integrācijai sabiedrībā, kurā tie dzīvo.

(7) Vienlīdzīgai attieksmei pret starptautiskās aizsardzības saņēmējiem dalībvalstī, kas tiem piešķirusi starptautisko aizsardzību, nevajadzētu skart tiesības un pabalstus, ko garantē Direktīva 2004/83/EK, kā arī 1951. gada 28. jūlija Konvencija par bēgļu statusu, kurā grozījumi izdarīti ar Ņujorkā 1967. gada 31. janvārī parakstīto Protokolu ("Ženēvas konvencija").

- (8) Direktīvā 2003/109/EK minētie nosacījumi attiecībā uz pastāvīgo iedzīvotāju tiesībām dzīvot citā dalībvalstī un iegūt pastāvīgu iedzīvotāja statusu minētajā valstī būtu jāpiemēro tādā pašā veidā visiem trešo valstu pilsoņiem, kas ieguvuši pastāvīgu iedzīvotāja statusu.
- (9) Atbildības par starptautiskās aizsardzības saņēmēju aizsardzību nodošana neietilpst šīs direktīvas darbības jomā.
- (10) Ja dalībvalsts, pamatojoties uz Direktīvā 2003/109/EK paredzētu iemeslu, ir nolēmusi izraidīt starptautiskās aizsardzības saņēmēju, kas ieguvis pastāvīgu iedzīvotāja statusu minētajā dalībvalstī, minētajai personai saskaņā ar Direktīvu 2004/83/EK un Ženēvas konvencijas 33. pantu vajadzētu būt garantētām tiesībām uz aizsardzību pret izraidīšanu. Šajā nolūkā gadījumos, kad personai ir piešķirta starptautiskā aizsardzība dalībvalstī, kas nav dalībvalsts, kurā minētā persona pašreiz dzīvo kā pastāvīgais iedzīvotājs, ir jānodrošina, ka minēto personu drīkst izraidīt tikai uz dalībvalsti, kas piešķirusi starptautisko aizsardzību, un ka minētās dalībvalsts pienākums ir uzņemt minēto personu atpakaļ, ja vien izraidīšanu nepieļauj Direktīva 2004/83/EK. Tādi paši aizsardzības pasākumi būtu jāpiemēro starptautiskās aizsardzības saņēmējiem, kas dzīvo otrā dalībvalstī, bet vēl nav ieguvuši pastāvīgu iedzīvotāja statusu.
- (11) Gadījumos, kad saskaņā ar Direktīvu 2004/83/EK ir atļauta starptautiskās aizsardzības saņēmēja izraidīšana no Savienības teritorijas, dalībvalstīm vajadzētu būt pienākumam nodrošināt to, ka visu informāciju iegūst no attiecīgiem avotiem, vajadzības gadījumā arī no dalībvalsts, kas piešķirusi starptautisko aizsardzību, un šo informāciju rūpīgi izvērtē, lai garantētu, ka lēmums izraidīt starptautiskās aizsardzības saņēmēju ir saskaņā ar Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 4. pantu un 19. panta 2. punktu.
- (12) Šajā direktīvā ir respektētas pamattiesības un ievēroti principi, kas atzīti Līguma par Eiropas Savienību 6. pantā un Eiropas Savienības Pamattiesību hartā, jo īpaši tās 7. pantā.
- (13) Saskaņā 34. punktu Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu⁽¹⁾ dalībvalstīm ir ieteikts gan savām vajadzībām, gan Savienības interesēs izstrādāt savas tabulas, kurās pēc iespējas precīzāk atspoguļota atbilstība
- starp šo direktīvu un tās transponēšanas pasākumiem, un padarīt tās publiski pieejamas.
- (14) Saskaņā ar 1. un 2. pantu 21. Protokolā par Apvienotās Karalistes un Īrijas nostāju saistībā ar brīvības, drošības un tiesiskuma telpu, kas pievienots Līgumam par Eiropas Savienību un Līgumam par Eiropas Savienības darbību, un neskarot minētā protokola 4. pantu, minētās dalībvalstis nepedalās šīs direktīvas pieņemšanā, un tām šī direktīva nav saistoša un nav jāpiemēro.
- (15) Saskaņā ar 1. un 2. pantu 22. Protokolā par Dānijas nostāju, kas pievienots Līgumam par Eiropas Savienību un Līgumam par Eiropas Savienības darbību, Dānija nepedalās šīs direktīvas pieņemšanā, un Dānijai šī direktīva nav saistoša un nav jāpiemēro.

IR PIENĒMUŠI ŠO DIREKTĪVU.

1. pants

Direktīvu 2003/109/EK groza šādi:

- 1) direktīvas 2. panta f) apakšpunktu aizstāj ar šādu apakšpunktu:

“f) “starptautiska aizsardzība” ir starptautiska aizsardzība, kā tā definēta 2. panta a) apakšpunktā Padomes Direktīvā 2004/83/EK (2004. gada 29. aprīlis) par obligātiem standartiem, lai kvalificētu trešo valstu valstspiederīgos vai bezvalstniekus kā bēgļus vai kā personas, kam citādi nepieciešama starptautiska aizsardzība, šādu personu statusu un piešķirtās aizsardzības saturu (*);

(*) OV L 304, 30.9.2004., 2. lpp.”;

- 2) direktīvas 3. pantu groza šādi:

- a) panta 2. punkta c) un d) apakšpunktu aizstāj ar šādiem apakšpunktiem:

“c) kam ir atļauja uzturēties dalībvalstī, pamatojoties uz citu aizsardzības veidu, kas nav starptautiskā aizsardzība, vai kas ir iesnieguši pieteikumu uzturēšanās atļaujas saņemšanai ar minēto pamatojumu un gaida lēmumu par savu statusu;

d) kas ir pieteikušies uz starptautisko aizsardzību, bet vēl nav pieņemts galīgais lēmums attiecībā uz viņu iesniegumu.”;

⁽¹⁾ OV C 321, 31.12.2003., 1. lpp.

b) panta 3. punkta c) apakšpunktu aizstāj ar šādu apakšpunktu:

“c) 1955. gada 13. decembra Eiropas Konvencijā par personu dzīves vietu, 1961. gada 18. oktobra Eiropas Sociālajā hartā, 1987. gada 3. maijā grozītajā Eiropas Sociālajā hartā, 1977. gada 24. novembra Eiropas Konvencijā par migrējošo darba ņēmēju juridisko statusu, 1951. gada 28. jūlija Konvencijai par bēgļu statusu, kurā grozījumi izdarīti ar 1967. gada 31. janvārī Ņujorkā parakstīto Protokolu, pievienotā saraksta 11. punktā un 1980. gada 16. oktobra Eiropas Līgumā par atbildības par bēgļiem pāreju.”;

3) direktīvas 4. pantu groza šādi:

a) iekļauj šādu punktu:

“1.a Dalībvalstis nepiešķir pastāvīgā iedzīvotāja statusu, pamatojoties uz starptautisko aizsardzību, ja starptautiskā aizsardzība ir atcelta, izbeigta vai ir atteikta tās pagarināšana, kā noteikts Direktīvas 2004/83/EK 14. panta 3. punktā un 19. panta 3. punktā.”;

b) panta 2. punktam pievieno šādu daļu:

“Attiecībā uz personām, kurām ir piešķirta starptautiskā aizsardzība, aprēķinot 1. punktā minēto periodu, ņem vērā vismaz pusi no perioda no dienas, kad tika iesniegts starptautiskās aizsardzības pieteikums, pamatojoties uz kuru minētā starptautiskā aizsardzība tika piešķirta, līdz dienai, kad tika izsniegta Direktīvas 2004/83/EK 24. pantā minētā uzturēšanās atļauja, vai visu minēto periodu, ja tas pārsniedz 18 mēnešus.”;

4) direktīvas 8. pantam pievieno šādus punktus:

“4. Ja dalībvalsts izsniedz pastāvīgā iedzīvotāja ES uzturēšanās atļauju trešās valsts pilsonim, kuram tā piešķirusi starptautisko aizsardzību, minētās pastāvīgā iedzīvotāja ES uzturēšanās atļaujas iedaļā “piezīmes” tā ieraksta šādu informāciju: “Starptautiskā aizsardzība, piešķirusi [dalībvalsts nosaukums] [datums]”.

5. Ja pastāvīgā iedzīvotāja ES uzturēšanās atļauju ir izsniegusi otrā dalībvalsts trešās valsts pilsonim, kam jau ir pastāvīgā iedzīvotāja ES uzturēšanās atļauja, kuru izsniegusi cita dalībvalsts, kurā iekļauta 4. punktā minētā piezīme, otrā dalībvalsts tādu pašu piezīmi ieraksta pastāvīgā iedzīvotāja ES uzturēšanās atļaujā.

Pirms otrā dalībvalsts ieraksta 4. punktā minēto piezīmi, tā lūdz minētajā piezīmē norādītajai dalībvalstij sniegt informāciju par to, vai pastāvīgais iedzīvotājs joprojām ir starptautiskās aizsardzības saņēmējs. Piezīmē norādītā dalībvalsts sniedz atbildi ne vēlāk kā vienā mēnesī pēc informācijas lūguma saņemšanas. Ja starptautiskā aizsardzība ir atcelta ar galīgu lēmumu, otrā dalībvalsts minēto piezīmi neieraksta.

6. Ja saskaņā ar attiecīgiem starptautiskiem tiesību instrumentiem vai valsts tiesību aktiem atbildība par pastāvīgā iedzīvotāja starptautisko aizsardzību ir nodota otrajai dalībvalstij pēc tam, kad izsniegta 5. punktā minētā pastāvīgā iedzīvotāja ES uzturēšanās atļauja, otrā dalībvalsts ne vēlāk kā trijos mēnešos pēc atbildības nodošanas attiecīgi groza 4. punktā minēto piezīmi.”;

5) direktīvas 9. pantā iekļauj šādu punktu:

“3.a Dalībvalstis var atcelt pastāvīgā iedzīvotāja statusu, ja starptautiskā aizsardzība ir atcelta, izbeigta vai ir atteikta tās pagarināšana saskaņā ar Direktīvas 2004/83/EK 14. panta 3. punktu un 19. panta 3. punktu, ja pastāvīgā iedzīvotāja statuss saņemts, pamatojoties uz starptautisko aizsardzību.”;

6) direktīvas 11. pantā iekļauj šādu punktu:

“4.a Attiecībā uz dalībvalsti, kas piešķirusi starptautisko aizsardzību, 3. un 4. punkts neskar Direktīvu 2004/83/EK.”;

7) direktīvas 12. pantu groza šādi:

a) iekļauj šādus punktus:

“3.a Ja dalībvalsts nolemj izraidīt pastāvīgo iedzīvotāju, kura pastāvīgā iedzīvotāja ES uzturēšanās atļaujā iekļauta 8. panta 4. punktā minētā piezīme, tā lūdz minētajā piezīmē norādītajai dalībvalstij apstiprināt, vai attiecīgā persona joprojām ir starptautiskās aizsardzības saņēmēja minētajā dalībvalstī. Piezīmē norādītā dalībvalsts sniedz atbildi ne vēlāk kā vienā mēnesī pēc informācijas lūguma saņemšanas.

3.b Ja pastāvīgais iedzīvotājs joprojām ir starptautiskās aizsardzības saņēmējs piezīmē norādītajā dalībvalstī, minēto personu izraida uz minēto dalībvalsti, kura, neskarot piemērojamos Savienības vai valsts tiesību aktus un ģimenes vienotības principu, nekavējoties bez formalitātēm uzņem atpakaļ minēto personu un viņas ģimenes locekļus.

3.c Atkāpjoties no 3.b punkta, dalībvalsts, kas pieņēmusi lēmumu par izraidīšanu, saglabā tiesības saskaņā ar tās starptautiskajām saistībām izraidīt pastāvīgo iedzīvotāju uz citu valsti, kas nav dalībvalsts, kura piešķirusi starptautisko aizsardzību, ja minētā persona atbilst nosacījumiem, kas paredzēti Direktīvas 2004/83/EK 21. panta 2. punktā.”;

b) pievieno šādu punktu:

“6. Šis pants neskar Direktīvas 2004/83/EK 21. panta 1. punktu.”;

8) direktīvā iekļauj šādu pantu:

“19.a pants

Grozījumi pastāvīgā iedzīvotāja ES uzturēšanās atļaujā

1. Ja pastāvīgā iedzīvotāja ES uzturēšanās atļaujā ir 8. panta 4. punktā minētā piezīme un ja saskaņā ar attiecīgiem starptautiskiem tiesību instrumentiem vai valsts tiesību aktiem atbildība par pastāvīgā iedzīvotāja starptautisko aizsardzību ir nodota otrai dalībvalstij, pirms minētā dalībvalsts izsniedz 8. panta 5. punktā minēto pastāvīgā iedzīvotāja ES uzturēšanās atļauju, otrā dalībvalsts lūdz dalībvalsti, kas izsniegusi pastāvīgā iedzīvotāja ES uzturēšanās atļauju, attiecīgi grozīt minēto piezīmi.

2. Ja pastāvīgajam iedzīvotājam otrā dalībvalstī ir piešķirta starptautiskā aizsardzība, pirms minētā dalībvalsts ir izsniegusi 8. panta 5. punktā minēto pastāvīgā iedzīvotāja ES uzturēšanās atļauju, minētā dalībvalsts lūdz dalībvalsti, kas izsniegusi pastāvīgā iedzīvotāja ES uzturēšanās atļauju, to grozīt, lai iekļautu 8. panta 4. punktā minēto piezīmi.

3. Ņemot vērā 1. un 2. punktā minēto lūgumu, dalībvalsts, kas izsniegusi pastāvīgā iedzīvotāja ES uzturēšanās atļauju, ne vēlāk kā trijos mēnešos pēc otrās dalībvalsts lūguma saņemšanas izdod grozītu pastāvīgā iedzīvotāja ES uzturēšanās atļauju.”;

9) direktīvas 22. pantā iekļauj šādu punktu:

“3.a Šā panta 3. punktu nepiemēro trešo valstu pilsoņiem, kuru pastāvīgā iedzīvotāja ES uzturēšanās atļaujā, ko izsniegusi pirmā dalībvalsts, iekļauta šīs direktīvas 8. panta 4. punktā minētā piezīme, ja vien pa to laiku starptautiskā aizsardzība nav atcelta vai persona atbilst kādai no

tām kategorijām, kas norādītas Direktīvas 2004/83/EK 21. panta 2. punktā.

Šis punkts neskar Direktīvas 2004/83/EK 21. panta 1. punktu.”;

10) direktīvas 25. panta pirmo daļu aizstāj ar šādu daļu:

“Dalībvalstis ieceļ kontaktpunktus, kas būs atbildīgi par 8., 12., 19., 19.a, 22. un 23. pantā minētās informācijas un dokumentācijas saņemšanu un nosūtīšanu.”.

2. pants

1. Dalībvalstīs stājas spēkā normatīvie un administratīvie akti, kas vajadzīgi, lai izpildītu šīs direktīvas prasības līdz 2013. gada 20. maijam. Dalībvalstis par to tūlīt informē Komisiju.

Kad dalībvalstis pieņem minētos noteikumus, tajos ietver atsauci uz šo direktīvu vai arī šādu atsauci pievieno to oficiālajai publikācijai. Dalībvalstis nosaka paņēmienus, kā izdarāma šāda atsauce.

2. Dalībvalstis dara Komisijai zināmus to tiesību aktu galvenos noteikumus, ko tās pieņem jomā, uz kuru attiecas šī direktīva.

3. pants

Šī direktīva stājas spēkā nākamajā dienā pēc publicēšanas Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī.

4. pants

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm saskaņā ar Līgumiem.

Strasbūrā, 2011. gada 11. maijā

Eiropas Parlamenta vārdā –
priekšsēdētājs
J. BUZEK

Padomes vārdā –
priekšsēdētāja
GYÓRI E.